

SPECIALTEST: ROLLEI SL 2000 F

Rollei SL 2000 F er et ME-GET usædvanligt kamera, når man sammenligner med alle de andre 24x36 spejlreflekskameraer, der findes på markedet. Men hvis man vender sig mod mellemformatkameraerne, så virker den nye Rollei pludselig helt normal. Det er kort og godt et alle tiders værktøj til en lang række specialopgaver.

Af Finn Nesgaard

Rolleiflex SL 2000 F er det eneste 24x36 SLR-kamera med udskifteligt filmmagasin. Kameraet har elektronisk styret lukker med manuelle og automatiske tider fra 1/1000 sekund til 16 sekunder.

VERDENS ENESTE 24x36'er I HASSELBLADSTIL

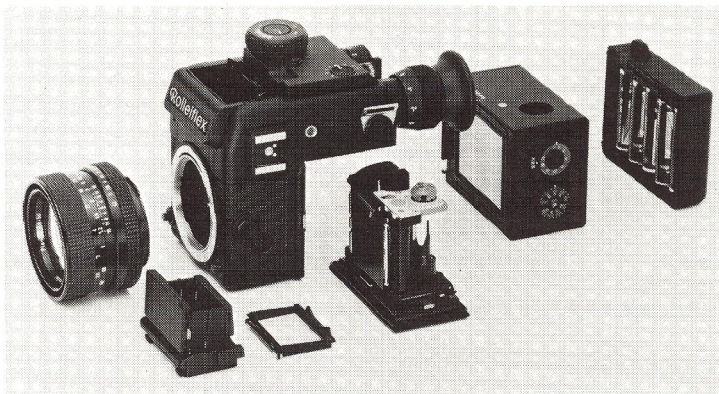
Der er lavet adskillige mellemformatkameraer i 24x36-stil, og det er sådan set forståeligt nok, for den udformning, det almindelige 24x36 SLR-kamera har, er fantastisk velegnet til bl.a. reportagefotografering.

Til gengæld har det knebet med påvirkning den modsatte vej. Alle professionelle er ganske vist enige om at lovsynge den klassiske Hasselbladform, men alligevel var der ingen fabrikker, som tog skridtet og lavede en 24x36'er efter samme designprincipper.

Rollei udfylder et hul

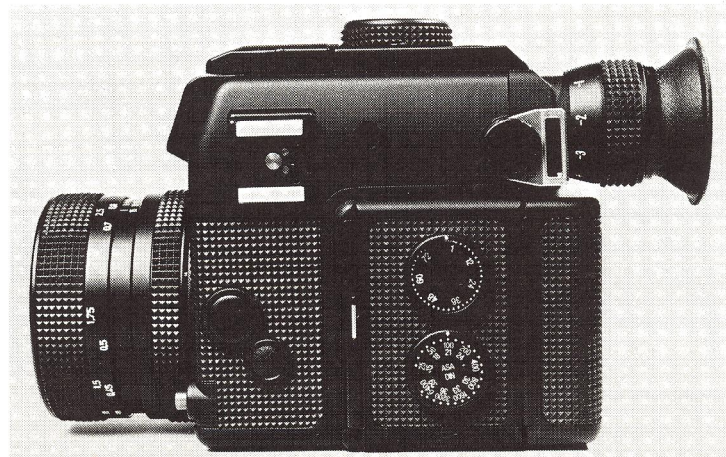
Denne mangel er der nu rådet bod på med den nye Rollei SL 2000 F, som allerede blev præsenteret i en foreløbig udgave i 1978, men som altså først nu er blevet helt færdig.

Og det nye kamera er faktisk på forhånd sikret en god niche indenfor den professionelle fotografi. Tænk blot på de mange mode- og reklamefotografer, som sværger til deres enøjede Hasselblad eller Rollei SL 66. Når disse fotografer f.eks. skal lave et diashow, så foretrækker de ofte at fotografere på 6x6 og beskære filmen, frem for at skifte til en helt anden kameratype. Men det er besværligt at beskære de store 6x6 dias - og spild af god film.

Rollei SL 2000 F består af mange enkeltdele. Fra venstre ses objektiv, skaktsøger, kamerahus, matskive, magasinindsats, magasin og batteriholder.

Blitzskoen sidder på siden af kameraet. Den har koblingspunkter, så specialblitz kan måle lyset på filmen. På filmmagasinet nederst til højre ses billedtælleren, der går til 72 billeder, og ISO-indstillingen.

De samme fotografer er desuden afskåret fra at bruge verdens skarpeste diafilm - Kodachrome 25 og 64. Disse film findes nemlig ikke som rullefilm.

Speciel arbejdsform

Men hvad er det så, der gør Hasselblad-formen så attraktiv. Ja, det er f.eks. den ekstra komfort, man har ved fotografering på stativ, fordi den indbyggede skaktsøger gør det muligt at kigge ned i kameraet.

Den samme skaktsøger er desuden en god hjælp, hvis man vil fotografere fra gulvniveau, eller hvis man vil tage billedet fra 2 meters højde - uden at bruge stige. Usædvanlige billedvinkler er ofte en nødvendighed for at kunne overleve, når man er professionel. Og fotografering fra nåhøjde er af helt uvurdelig betydning, hvis man står midt i en menneskemængde, og eneste mulighed er at fotografere hen over hovederne på folk.

Desuden er det udskiftelige magasin en stor fordel, fordi det muliggør, at man kan skifte mellem f.eks. sorthvid- og farvefilm uden at skifte kamera.

Vellykket kompromis

Nu må man ikke tro, at Rollei SL 2000 F er et »rent« 6x6-kamera. I virkeligheden er der tale om et yderst vellykket kompromis, hvor

man har samlet fordelene fra begge de to dominerende kameratyper.

Fra Hasselblad er hentet det udskiftelige magasin, den indbyggede filmtransportmotor, og skaktsøgeren, der dog er kombineret med en prismesøger, sådan at man ved et enkelt greb kan skifte mellem de to søgertyper. Dette, at man har to søgersystemer indbygget i ét og samme kamera, er en af de *vigtigste* fordele ved den nye Rolleiflex.

Fra det almindelige 24x36 SLR-kamera genfinder vi TTL-lysmåleren, digitale søgerinformationer om tid og blænde, muligheden for automatisk styring af lukkeren (plus fuld manuel indstilling, naturligvis) samt det store udvalg af forskellige brændvidder, lige fra 14 mm vidvinkel til 500 mm tele.

To objektivlinier

Rolleiflex har i øvrigt ligesom Yashica kontraheret med Zeiss, sådan at man ud over fabrikkens egne objektiver kan få de fornemme Carl Zeiss objektiver, der borger for den højest mulige, optiske perfektion.

Rolleiflex' Zeiss-linie dækker brændvidder fra 16 mm fiskeøje og 25 mm vidvinkel i den ene ende til 200 mm tele i den anden. Denne objektivlinie inkluderer Zeiss' 60 mm/f:2,8 makroobjektiv. Og priserne ligger fra 3.400 til 7.000 med hovedvægten i den tunge ende.

Som alternativ har man Rolleiflex' egen objektivlinie, som dækker brændvidder fra 14 mm til 500 mm, og inkluderer en zoom. Disse objektiver ligger jævnt spredt indenfor prisområdet fra 1.450 til 3.300 kroner.

Sådan bruges kameraet i praksis

For en garvet 24x36-fotograf, som undertegnede kræver det lidt nytænkning at gå i gang med den nye Rolleiflex. Og der er da også en del ting, som bevisligt er mere besværlige, end jeg er vant til.

Det første man støder på er filmilægningen. Det er klart, at et udskifteligt magasin *må* give nogenlunde de samme besværligheder, som man kender fra f.eks. et Hasselblad-magasin. Man skal således indskyde en dækplade, inden magasinet kan tages af, og man skal huske at trække den ud igen, inden man begynder at fotografere. I magasinet sidder en løst indsats, som filmen lades i, hvorefter indsatsen skydes ind i magasinet.

Men jo mere, jeg tænker over disse »problemer«, des mere bliver jeg overbevist om, at de forsvinder ved tilvænning - eller hvis man som mange professionelle har en assistent til at klare de mere banale arbejdsprocedurer! Og så kan man i øvrigt glæde sig over, at magasinet har indbygget ISO-indstilling, så man ikke skal huske at omstille lysmåleren ved skift til magasin med en anden filmtype.

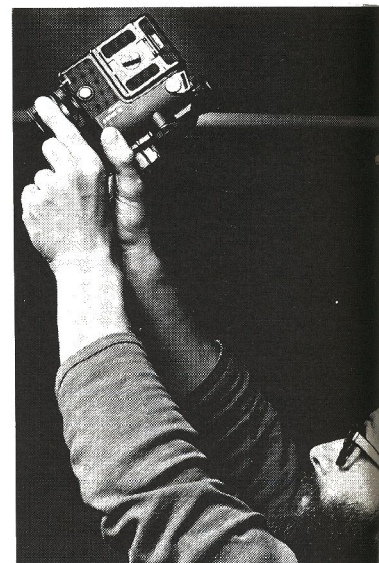
Magasinet har desuden en billedtæller til 72 billeder (iflods lange HP5 film), og den har en stilling,

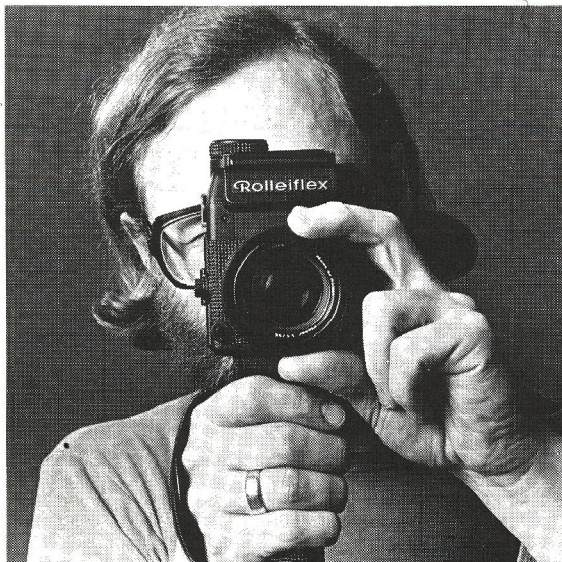
Rolleiflex SL 2000 F er perfekt til stativoptagelser, men kameraet er også godt til håndoptagelser i bredformat. Der er udløserknapper på begge sider af kamerahuset.

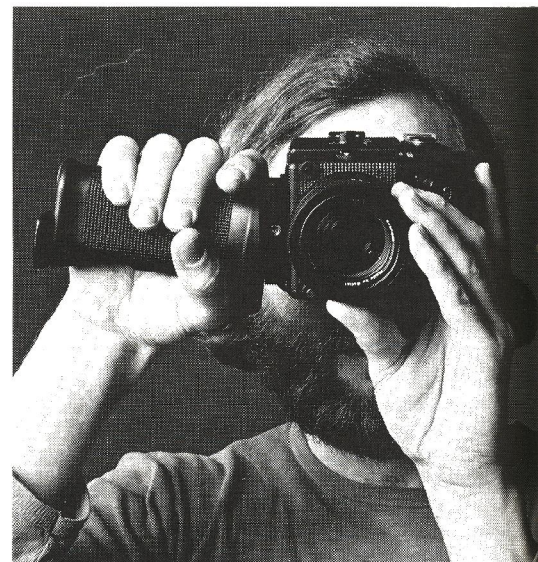
Takket være den indbyggede skaktsøger kan man fotografere problemfrit helt nede fra gulvniveau ..

... og man kan fotografere fra nåehøjde.

Håndgrebet, der fås som ekstratilbehør, giver ekstra godt greb om kameraet ...

... det er især en uvurderlig hjælp ved højformatoptagelser.

hvor filmen ikke trækkes frem mellem eksponeringerne (dobbelteksponering). Bag på magasinet monteres kameraets strømforsyning i form af en boks med batterier eller genopladelige akkumulatorer. De fleste vil nok fortrække at have en batteriboks til hvert magasin, fordi det gør magasinsskift nemmere, og fordi man derved sikres reserveenergi.

Tre udløser

Straks man begynder at fotografere, bemærker man, at kameraet ligger godt i hånden ved brug af skaktsøgeren - i hvert fald ved fotografiering i bred format. Men man bemærker også, at det ikke er helt så ideelt at holde på, når man bruger prismesøgeren. Her er de to udløserknapper - en på hver side af kamerahuset - dog en stor hjælp. Og så kan man desuden få et udmærket pistolgreb med indbygget udløserknapp.

Søgeren

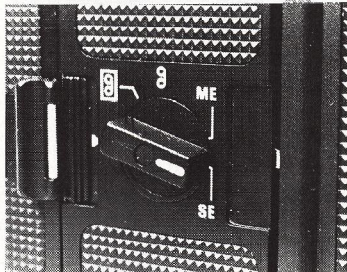
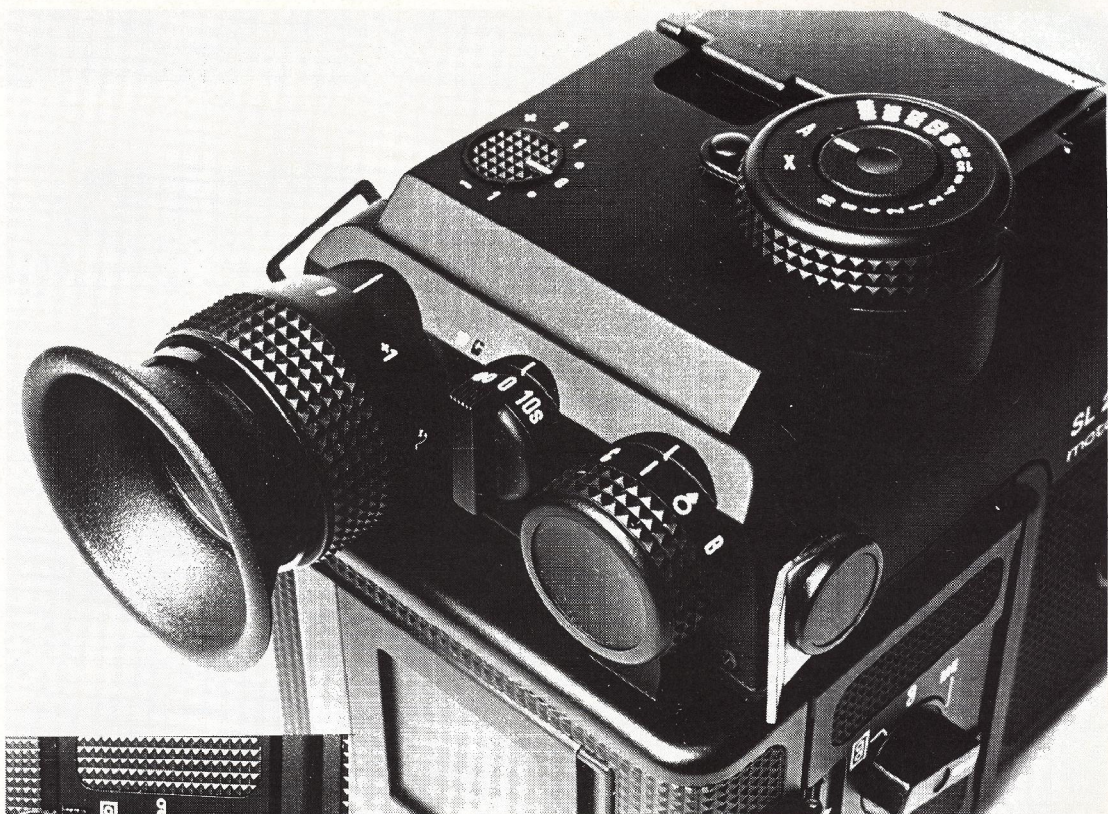
Søgeren er ikke den mest lysstærke, der findes i dag, men søgerbilledet er tydeligt og godt, og det kan overskues i et blik, selv af brillebærere. Ligesom på et filmkamera har man dioptriindstilling fra minus 4 til plus 2. Når udløserknappen trykkes halvt ind, angives blænde og lukkertid med røde, lysende tal.

Matskiven har et mikroprismefelt med en slags snitbillede midt igennem. Mikroprismen virker udmærket. Matskiven er for øvrigt udskiftelig, idet den kan udtages fra nederen (gennem objektivbajonetten). Og udformningen af dette system er den til dato bedste, der findes. Når man skifter matskiven, udtager man nemlig også den holder, som matskiven sidder i. Og der er altså ikke nogen form for vipperamme, som sidder fast i kameraet og svinges faretruende ned mod spejlet.

Lysmåleren

Straks man ser i søgeren, lægger man mærke til en rektangulær skygge, der svæver i midten, over matskiven. Dette felt skyldes et halvtransparent spejl, som svæver i et glas over matskiven og sender lys ind til lysmåleren. Arrangementet er usædvanligt - men det giver i det mindste den fordel, at man tydeligt kan se, hvilken del af motivet, lysmåleren ser. Ved blitzfotografiering er der mulighed for at styre lyset via en fotocelle, som kigger direkte på filmen. Denne celle er - af let forståelige grunde - placeret under matskiven.

Fastlysmåleren er helt problemfri ved fotografiering via prismesøgeren, men ved brug af skaktsøgeren kan falsk lys i ekstreme tilfælde komme ind og ødelægge måleresultatet. Normalt vil man dog bruge skakten med opklappet lup, og da den sidder i en sort dækplade, så er problemet nærmest af teoretisk karakter.

På siden af filmmagasinet sidder en drejeknap. Stilling »SE« bruges ved normal fotografiering (single exposure), mens stilling »ME« bruges med multi-eksponering. De to andre stillinger bruges ved filmskift og magasinsskift.

Manuel lysmåling

Ved manuel indstilling af lukkertiden blinker den tid, lysmåleren anbefaler, i søgeren, mens den faktiske tid lyser konstant. Ved at dreje

Søgerokularet (tv) har dioptrijjustering for brillebærere. Til højre herfor ses den kombinerede memo- og selvudløserknapp. Og derefter følger hovedafbryderen med stillinger for seriefoto, normalfoto og B. På oversiden ses automatikkens korrektionsknapp og tidsknappen.

på blænde/lukker kan man få de to tal til at mødes, sådan at man kun kan se et enkelt, konstant lysende lukkertal i søgeren. I denne forbindelse bør det nævnes, at både lukkertid og blænde kan indstilles trinløst. Ja, lukkertidsknappen har ikke engang indstillingsklik. Om dette arrangement er en fordel må være op til den enkelte at vurdere.

Ligeledes er det en smags sag, om man foretrækker lysende tal i søgeren, eller man hellere vil have en visernål. Rollei har som tidligere

nævnt valgt at bruge lysende tal, og de ses desværre ikke skarpt, når okularet er indstillet korrekt efter motivet. Det hjælper dog med en minuskorrektur af okularet, hvilket ikke besværliggør motivbedømmelsen væsentligt.

Automatik

Kameraets automatik er eksemplarisk, idet man både har plus/minus-korrektion og memory. Plus/minus-korrektionen dækker området plus 2 til minus 1 i halve blændetrin. Memoryen, eller hukommelsen fastlåser automatikkens valg af lukkertid, og fastholder den, indtil man skubber låseknappen tilbage igen. Man kan med andre ord fastlåse eksponeringen, tage sit billede, og derefter tage et billede en blænde over eller under ved at stille på blænderingen.

Plus

Dobbelt søgersystem. Udskifteligt magasin. Okularjustering. Automatikkens korrektionsmuligheder. Håndgrebet. De to objektivlinier. Blitzautomatik. Den mekaniske kvalitet. De tre udløserplaceringer. Motorisk filmtransport.

Minus

Blændesimulatoren stramme fjeder gør det tungt at dreje til mindre blænde. Tallene i søgeren ses uskarpt ved korrekt okularjustering. Matskivens lysmålerfelt er formørket. Besværlig filmilægning. Ingen motorisk tilbagespoling.

Priser

Rollei SL 2000 F koster ca. 12.000,- kroner inklusive Rollei Planar 50 mm/f:1,8 normalobjektiv.

Zeiss objektiverne koster: 28 mm/f:2,0 kr. 7.000,-. 60 mm/f:2,8 makro kr. 6.300,-. 85 mm/f:1,4 kr. 5.200,-.

Rolleinar objektiverne koster: 28 mm/f:2,8 kr. 1.550,-, 85 mm/f:2,8 kr. 1.800,-. 135 mm/f:2,8 kr. 1.600,-.

Ekstra magasin koster ca. kr. 1.500,-. Ekstra batteriholder ca. kr. 220,-. Ekstra matskiver ca. kr. 135,-. Pistolgreb ca. kr. 650,-.

Tekniske data for Rollei SL 2000 F

Type: 24x36 enøjet spejlflekskamera.

Fabrik/importør: Rollei, Vesttyskland/Herskind, Søllerød.

Objektivfatning: Rollei bajonet.

Lukker: Lodret kørende metalspaltelukker. Automatisk eller manuelt styret fra 1/1000 sekund til 16 sekunder samt B. Blitzsynkronisering ved 1/125 sekund.

Selvudløser: Elektronisk, 10 sekunder, lysdiodesignal på kamerafront.

Flashkontakt: Hot shoe og X-bøsning. Blitzautomatik med måling på filmen ved brug af Rollei Beta 5 F specialblitz (kan endnu ikke leveres).

Lysmåler: 2 silicium celler måler midten af billedfeltet ved enten fuld blænde eller nedblænde. Følsomhed LV 1 til LV 18 ved ISO 100/21° og blænde 1,4. Følsomhedsindstilling på filmmagasin ISO 25/15° til 6400/39°. Korrektion plus 2 til minus 1 blændetrin.

Batteri: 5 stk. 1,5 volt alkaline eller 1,2 volt NC. Størrelse AA.

Søger: Skaktsøger og prismesøger indbygget. Udskiftelig matskive. Angivelse af blænde, lukkertid og anbefalet lukkertid (ved manuel) med røde, lysende tal. Advarsel mod nedslidt batteri.

Filmtransport: Indbygget elmotor. Enkeltbillede eller 3 bill/sek.

Størrelse: 89 x 111 x 159 mm med normalobjektiv.

Vægt: 1250 gram uden batteri.